

Povestea pe care v-o spun acum a s-a întâmplat în China, în vremuri străvechi. Palatul împăratului Chinei era cel mai frumos din lume, clădit numai din cel mai scump porțelan, dar așa de fărâmicios, așa de gingaș, încât trebuia să umbli cu mare băgare de seamă prin el, să nu se spargă. În grădină erau niște flori minunate, și de cele mai frumoase atârnav zurgălăi de argint, care sunau mereu ca să nu treacă cineva pe lângă ele și să nu le vadă. Grădina era plină de minunății și era așa de mare, încât nici grădinarul nu știa până unde se întinde; dacă o țineai tot înainte, ajungeai într-o pădure cu copaci înalți și lacuri adânci. Pădurea mergea până la marginea mării și marea era albastră și adâncă. Corăbiile treceau chiar pe sub ramurile copacilor, și într-un copac era o privighetoare care cânta așa de frumos, încât până și un biet pescar care nu-și mai vedea capul de treabă și de griji se oprea în loc și asculta când venea, noaptea, să-și ridice năvodul. „Doamne! ce frumos cântă!”, zicea el, dar nu zăbovea mult fiindcă trebuia să scoată năvodul și trecea mai departe, și uita de pasăre; dar când, în noaptea următoare, privighetoarea cânta iar și pescarul trecea pe-acolo, el iar spunea: „Doamne! ce frumos cântă!”

Veneau călători de peste mări și țări în orașul împăratului ca să vadă palatul și grădina și toți se minunau de atâta frumusețe; dar când auzeau privighetoarea, spuneau: „Ceva mai frumos nu se poate!”

Călătorii, când se întorceau la ei acasă, povesteau ce-au văzut și învățații scriau sumedenie de cărți despre palatul și grădina împăratului Chinei, dar nu uitau nici de privighetoare, ba chiar o puneau mai presus de orice altceva; iar cei care erau și poeți, slăveau în versuri privighetoarea din pădurea de la marginea mării.

Cărțile pe care le scriau învățații erau răspândite peste tot pământul și câteva din ele au ajuns și până la împăratul Chinei. Șezând pe tronul lui de aur, el le citea și dădea din cap mulțumit, fiindcă în cărțile acelea se spuneau lucruri așa de frumoase despre oraș, despre palat și despre grădină. „Dar mai frumos decât toate e... privighetoarea”, spuneau cărțile.

– Ce-i asta? a întrebat împăratul. Eu nu știu nimic. Despre ce privighetoare e vorba? Să fie o asemenea pasăre în împărăția mea, și chiar aici în grădină, și eu să nu știu? Trebuie să aflu din cărți?

Și a chemat pe sfetnicul cel mare al palatului. Sfetnicul era așa de mândru, încât atunci când vreunul mai mic decât el îndrăznește să vorbească cu dânsul sau să-l întrebe ceva, el spunea numai atât: „P!” Adică asta și cu nimica era totuna.

– Ia uite ce-am aflat, a spus împăratul. Cică ar fi pe-aici o pasăre minunată care se cheamă privighetoare. Se spune că ar fi cel mai minunat lucru din toată împărăția. Cum se face că eu până acum n-am știut nimic?

– N-am auzit niciodată despre o asemenea pasăre, a zis sfetnicul. Nu s-a înfățișat niciodată la curte.

– Să vină aici numaidecât diseară și să cânte în fața mea, a spus împăratul. O lume întreagă știe ce am și numai eu nu știu.

– Până acuma n-am auzit de ea, a zis sfetnicul. Am s-o caut și am s-o găesc.

Dar unde s-o găsească? Sfetnicul a alergat pe scări în sus și în jos, a cutreierat tot palatul, dar toți cei pe care-i întreba habar n-aveau de vreo privighetoare. Sfetnicul s-a dus înapoi la împărat și i-a spus că asta trebuie să fie o poveste născocită de cei care scriu cărți.

– Măria Ta, a spus, nu trebuie să crezi tot ce scrie acolo; cărțile, adesea, sunt numai născociri. Ba, uneori, găsești în ele parascovenii și vrăjitorii.

– Cartea în care am citit asta, a zis împăratul, mi-a trimis-o împăratul Japoniei, așa că nu poate să fie mincinoasă. Vreau s-ascult și eu privighetoarea. Diseară, să fie aici numaidecât. Va avea înalta mea bunăvoință. Și dacă nu vine, atunci diseară toți curtenii, după ce au să stea la masă, au să fie călcați în picioare.

Când a auzit asta, sfetnicul iar a început să alerge pe scări în toate părțile; și toți curtenii alergau cu el, fiindcă nu le-ar fi plăcut să fie călcați în picioare. Și toți întrebau și căutau privighetoarea aceea minunată despre care toată lumea știa, dar de care aici, la curte, nimeni nu auzise.

În sfârșit, au dat de o biată fată de la bucătărie care le-a spus:

– Eu știu unde-i privighetoarea aceea și am auzit-o cum cântă. În fiecare seară, mi se dă voie să iau ce mai rămâne de la masă și să duc de mâncare mamei care-i săracă și bolnavă. Casa noastră e chiar pe țarm și când trec noaptea prin pădure, și mă opresc oleacă să mă odihnesc, ascult cum cântă privighetoarea. Cântă așa de dulce că-mi dau lacrimile, și, când o aud, parcă m-ar săruta mama.

– Uite ce, fetițo, a spus sfetnicul, te fac mai mare peste toată bucătăria și ai să ai voie să-l vezi pe împărat când stă la masă, numai să ne duci la privighetoare, fiindcă trebuie neapărat să se înfățișeze diseară la curte.

Și s-au dus cu toții în pădure, acolo unde avea obiceiul să cânte privighetoarea. Cum mergeau ei așa, o vacă de prin apropiere a început să mugească.

– I-auziți, au spus curtenii, asta trebuie să fie privighetoarea. Ce glas puternic la o vietate așa de mică! Dar parcă am mai auzit noi glasul acesta!

– Nu! E o vacă! a zis fata de la bucătărie. N-am ajuns încă.

Au mai mers o bucată și au auzit niște broaște într-o baltă.

– Strașnic de frumos! a spus preotul palatului. Acum o aud! Cântă parc-ar fi clopoței din templu.

香美卷

– Nu! Sunt niște broaște, a zis fata. Îndată o s-o auzim și pe ea.

Și, deodată, privighetoarea a început să cânte.

– Iaca, asta e privighetoarea, a spus fata. Ascultați-o cum cântă! Uite-o colosus!

Și le-a arătat pe-o creangă o pasăre mititică și cenușie.

– Cum, asta e? a spus sfetnicul. Nu mi-aș fi închipuit că-i așa; e atât de mică și de ștearsă! Eu cred că și-a pierdut culoarea, de spaimă că vede atâtea fețe simandicoase în preajma ei.

– Privighetoareo! a strigat fata de la bucătărie, Măria Sa împăratul vrea să te audă cum cânți.

– Cum să nu! Bucuroasă! a spus privighetoarea și a cântat de-ți era mai mare dragul s-o ascuți.

– Parc-ar fi niște clopoței de sticlă, a spus sfetnicul. Ia uite cum îi merge gușa! Ciudat lucru că până acuma n-am văzut-o. Au să se minuneze toți la curte când au s-o vadă.

– Să mai cânt o dată împăratului? a întrebat privighetoarea.

Ea credea că împăratul e și el acolo.

– Scumpă și minunată privighetoare, a zis sfetnicul, am marea bucurie să te poftesc diseară la o serbare la curte, unde ai să farmeci pe Măria Sa împăratul cu cântecele tale minunate.

– Cântecul meu sună mai bine în pădure, a spus privighetoarea, dar s-a dus cu ei când a auzit că așa vrea împăratul.

La palat, totul era pregătit ca de sărbătoare. Pardoseala și pereții, care erau de porțelan, străluceau luminate de mii de lămpi de aur și pretutindeni erau flori frumoase care sunau din zurgălăi. Și era o larmă de zurgălăi că nu te mai puteai auzi.

În sala cea mare, în care ședea împăratul, era atârnată la mijloc o prăjină de aur pe care trebuia să se așeze privighetoarea. Toată curtea era adunată și fata de la bucătărie căpătase îngăduință să stea și ea după ușă, fiindcă acuma i se dăduse titlul de bucătăreasă împărătească. Toți erau îmbrăcați cu haine de sărbătoare și toți se uitau la pasărea cea mititică și cenușie căreia împăratul îi făcea semn din cap.

Privighetoarea a început să cânte și împăratului i-au dat lacrimile; lacrimile îi curgeau pe obraz și privighetoarea cânta tot mai frumos; cântecul ei îi mergea drept la inimă. Împăratul a fost foarte mulțumit și a poruncit ca privighetoarea să poarte un papuc de aur la gât. Dar privighetoarea i-a mulțumit și i-a răspuns că a fost răsplătită îndeajuns.

